

Гърци капят като круши,

 Отръсвани от вихрушка.

Войска Кракра дваж кръстоса,
 Га се врати да потрети,
 Гръчка войска налягала,
 Като снопе по странище.

Влияние на «Слово о полку Игореве» има и върху творчество-то на Никола Козлев. Никола Козлев прекарва няколко години в Бесарабия — отначало в Кишинев като ученик в духовната семинария (до 1850 г.), а после като учител в някои бесарабски села. Тук именно започва неговата книжовна дейност. В издаваното в Болград българско списание «Общ труд» (г. I, 1868, кн. III, стр. 36—46), той обнародва първото си произведение поемата «Черен арап и хайдут Сидер».

Дългогодишният му живот в Бесарабия, в средата на български културни дейтели, като Т. Икономов (редактор на сп. «Общ труд»), С. Радуров (инспектор на българските училища в Бесарабия), Цани Гинчев (учител в Бесарабия) и др., безспорно е дал възможност на Н. Козлев да се запознае по-добре с руската литература. Пък това се е налагало и от неговата професия. Поради всичко това може с основание да се говори, че Никола Козлев добре е познавал «Слово о полку Игореве», независимо от неговия български превод през 1863 г. от Райко Жинзифов.

В своята статия «Революционната поема „Черен арап и хайдут Сидер“ от Никола Козлев»¹ през 1952 г. Димо Минев изтъква, че при написването на поемата си Козлев се е влиял предимно от народните песни за Крали Марко. Втори сигурен извор била още историческата поема на М. Ю. Лермонтов «Песня про царя Ивана Васильевича, молодого опричника и удалого купца Калашникова», написана в народен дух през 1837 г. Д. Минев привежда паралели между текстовете, за да докаже своята мисъл. Общият героичен дух на поемата, както и някои пасажи от нея дават основание да се мисли, че Козлев се е повлиял и от «Слово о полку Игореве».

Тази мисъл се потвърждава от творчеството на Никола Козлев, особено от поемите му «Черен арап и хайдут Сидер», печатана през 1868 г. и «Падение на българската стара държава» (печатана през 1882 г.). Тия две поеми показват прилика със «Словото» преди всичко в динамиката — както в «Словото», авторът употребява много и то все деятелни глаголи, чрез което засилва не само изобразяваното събитие, но и впечатлението от него, неговата внушителност. Ето напр. такива стихове из «Черен арап и хайдут Сидер»:

Сабя фучи, въздух пици,
 Кривак треши, поле ечи.
 Бял аждерхан хрипти й цвили,
 Реват, сумтят руси биволи.
 Сиви вълци по могили
 Настръхнали и завили!

Рипна, фукна по все поле,
 Ихти, фучи, страшно реве,
 Гърмеливо с уста бѣбри —
 На Сидеря люто мъври.²

¹ Сп. «Септември», V, 1952, кн. 10, стр. 31—36.

² Никола Д. Козлев. Стихотворения. Стар помян. Търново, 1883, стр. 55—56. (Всички цитати са по това издание).